

Тања Крагујевић „Од светлости од прашине“ (2014),
три песме: „Вода“, „Анђелов шегрт“ и „Трешње“ у писменим задацима ученика
(два одељења природно-математичког смера, школске 2016-2017. године; III₇ и III₈)

ВОДА

Јасамзнакводе. Тисикопно.
Хајде. Станипредмене.

Преддистихкојинисам
стигладорећи.

Заобиђиоколанпут.
Свакуоколно. Буку.
И сенке. Вежиме.
Сакупи. Сабери.

Одложиполомљено.
Искидано. Кошуље. Плахте.
Складност.Складност.

Школскиоркестар. Путне
списедогореле у мојој
крви. Лосионзалетња
и зимскасунца. Албуме.
Сувенире. Мора и копна.

Јерпунасаммеморије.
Тизаборави. Јагодичасте
приручнике.Сандале.
Дугмад. Весла. И дирке.

Дајемтикључноћи.
Стргнига с могврата.
Уђи. Јерсвасамунутра.
Океан. Вода. Заплови.
Макојимправцем.
Јерсвудсам.

И немамсредште. Свасам.
И немаме. Тимеизведи.

Допрвогваласебе.
Дооштроугла. Јата.
Утеклогпредтвојом
руком. Дорибасклиских.
У мишићуваздуха. Душе.

Тобих. Кадкажем:
Уплови. А немалуке.
И гдесамтаднаћу.
И косам. Кадкажем:
Распустиме. Полакоотпиј.

Гутљајемпрвим. Каода
у њемусерађам.

Гутљајемдругим. Каода
тексерађаш. Каодаотпијаш
новидругинепознатисвет.
Туводушторасте. Безнас.

(Награда „Ленкинпрстен“
занајлепшуљубавнупесмуиззбирке
„Одсветлостиодпрашине“ (2014),
УметничкаакадемијаИсток,
Књажевац,2015. године)

„Вода“

– из писмених задатака

„... Није тешко написати песму, али
она треба да у читаоцу пробуди
осећања и неке лепе успомене, сећања
на школске оркестре, старе дане,
албуме. То је Тања Крагујевић успела.
Побудила је у мени емоције, помоћу
којих сам донекле разумела ову песму,
на неки свој начин. Мислим да ће је
свако схватити другачије, онако како
се осећа.“

Ивона Гиздовић, III₈

„... У песми „Вода“ се савршено види
љубав као основна потреба човека без
које је многе проблеме просто

немогуће разрешити. У стиховима „Ја сам знак воде. Ти си копно. | Хајде стани пред мене. | Предистихкојинисам |стигладорећи.“ и „Заобиђиоколанпут. | Свакуоколност. Буку. |И сенке. Вежиме. |Сакупи. Сабери.“ примећујемо снажну жељу лирског субјекта да се осећа допуњено и исто тако вољено. Она му даје кључ ноћи, пушта га у свој свет да је води којим год правцем јер она је свуда а само он може да је изведе. ...“

Милан Иванчић, III₇

„Она тече, мења се, плови. Попут воде је неухватљива. Не распознаје себе у потпуности. И зове га, изазива, да стане пред њу. ... Јер она је сломљена на милионе ситних комада. Расута је свуда, а опет нигде. Она без њега не постоји, јер своје постојање условљава спајањем са вољеним бићем. ...“

Емилија Цветковић, III₈

„... Вољено биће све слабо у нама, поломљено, искидано и нејако одлаже са стране и мења цело, непокидано и јако, и тако припрема за сурову животну борбу. ... Улази у дубину нашег бића, плива кроз океан збрканих осећања и дешавања у нама, и захваљујући њему наша унутрашња бура нестаје. Настаје умирење и жеља да тако остане заувек. Чини да цела она збрка у нама престане, да се наше море смири – као да смо се поново родили, потпуно срећни, безбрижни и обасути његовом пажњом. ...“

Тијана Арсић, III₇

АНЂЕЛОВ ШЕГРТ

Погледај. Првиснег.
Рекох. Провејаваоје већ
крз малу пукотину рђе
на возилу Хитних служби.

И топиосе. Као Небо.
Налепо млицудана
за којим остављени смо
дачезнемо.

Дуго и дубоко.
Покорно и ћутке.

Јер ко зна колико дуго
и како свеснег
уме да пада.

Било га је и у белим
ходницима Лавиринта
мог страха и наде.

Где одбијао је
да на мерачима пулса
белих соба каже
да последњи је
у тим лепим очима
непресушних
мојих суштина.

И ко у општезнакада
и у ком часу и коме
снег престаје.

Кадасе и сам
непрекидно сели у бића.

Носећиса собом
своје завичајне пределе.
Као да му јетешка
празнина без вејанице
у којој нас затиче.

Неможе он тумного.
Анђелов шегрт.

Са стипендијом
за науку правог
утешног анђела.

У часу кад и пак смо
сами. Без шминке
других времена.

Чисти. И без лажи.
На голом месту
оскудице и туге.

Као поларна лисица.
Дуга дугазима.

И овај живот.
Где падох и ја.

„Анђелов шегрт“

– из писмених задатака

„То је онај живот, где пао сам и ја!“. Овим стиховима Дис почиње своју „Тамницу“ а Тања Крагујевић завршава своју песму. Они описују понављање и безвременско трајање, говоре да сви почињемо и завршавамо на исти начин.

Тема ове песме је смрт. Она је тиха као и сам тај тренутак. Извесност снега је сигурна, сваке године и у све векове, као и извесност смрти. Снег као симбол умирања природе и понављања овде је поистовећен са шегртом анђела који долази по вољено биће да се по последњи пут опрости. Кола хитне помоћи и болнички ходници наглашавају истинску бол

једног тужног тренутка, стварају слику мучне атмосфере, неко одлази и у овој песми свет ће постати лакши за оно снега што ће он са собом да понесе.

Снег стоји као контраст том мраку, и као нада да онај који умире не одлази у црнило, већ у чистоту.“

Јована Радовић, Ш₈

„Представљен је судар два света; прошлост и садашњост – живот и смрт. Бели снег се топи и улива нас у нову слику пуну белине, али и страха и наде. ... Остаје питање када ће снег престати да пада? Када ће време да стане? 'Право уметничко дело уништава удаљеност између посматрача дела и уметника.' (Лав Николајевич Толстој)“

Хелена Дондур, Ш₈

„... Песник кроз комплексан сплет стилских фигура може да у загонетном смислу изрази све оно што се простим говором не може. Као што се величанственост и разноврсност небеских тела може на ведром, ноћном небу извесном мером ценити док рађањем сунца све неизвесно, али сигурно бледи и лѐже у свој привремени гроб. ...“

Марко Вукомановић, Ш₈

„Суштина је очима невидљива. Оно што је битно не види се.

Уколико смо слаби, рањиви, да ли смо онда лакше доступни болу? Да ли је наша мала рђа довољан разлог да цели зид падне?... Чекање плаши, кида душу и мисли. Најстрашнијим сликама мучи ум. Дуга дуга зима. Осећамо да ћемо пући, као да више

нема места, а заправо смо испуњени празнином, која се лако прелива из бола у усамљеност, у страх и тако у круг. ...

И не може свако из своје самоће, попут шкољке, обликовати бисер и поклонити га другима. Јер не прави свака шкољка бисер, највећи број служи само за јело. ...“

Милана Воркапић, Ш₈

„Одлучио сам да пишем о овој песми јер ми се јако свиђа како песникиња о снегу говори као о анђеловом шегрту. Као о некоме ко је послат да спасе наше животе. На почетку песме снег се појављује у возилу Хитне помоћи. Појављује се попут неког анђела чувара који жели да унесе своју животну енергију у оне који су почели полако да је губе. ... Снег је уједно и најлепша падавина. Његов покривач ствара неприкосновене и величанствене пејзаже. Тих је, ћутљив, али уме да прави буку када га газе.“

Михаило Дамњановић, Ш₇

„'И ко уопште зна када | и у ком часу и коме | снег престаје' – у овим стиховима видим себе. ... покушала сам да нађем та Сунца у најбољим другарицама и друговима и успевало ми је, али само на врло кратак период. Нисам била свесна да је то Сунце било само привидно, а да је после њега кретала још већа мећава. ... 'Било га је у белини | ходницима лавиринта | мог страха и наде'. Бежала сам од стварности, од пријатеља и породице, због тог страха, све док се звезда није спустила и свом својом силом растерала снег. ... Мајка је особа која

једина неће искористити ваш бол против вас. ... Једина особа која ће ризиковати себе да би нас спасила од сопствене међаве.“

Јована Павловић, Ш₇

„... Хладноћа се шири, улази јој у срце. Зашто та белина мора бити тако сурово хладна? Хладноћа, попут неке звери, види је целу, без маске, без шминке. ... Сада треба пливати кроз ту воду која је некада била снег. Треба пливати кроз живот, 'кроз океан постојања. Треба издржати све сударе, све притиске'. Треба живети.“

Милица Гњатовић, Ш₈

„Анђелов шегрт или сâм анђео?

Јер нико не може дати толико утехе, толико наде, толико среће, као снег, тај вечити први снег. Нико не може тако брзо озарити лице, распламтати ватру која се гасила, вратити нам тињајући жар, нашу снагу, вољу, наду, сâм живот као што то чини увек исти, увек нови, свезнајући први снег. Сваки његов дах, док тако лепрша пред задивљеним, поново младим, дечјим лицима уноси у нас песму, плес, игру, смех, ЖИВОТ. Препорађа нас за тај један, у дужини бескрајне године, кратак тренутак, минут, сат, дан. Окрепљени, ми га чувамо у чистоти душе, скоро недодирљиве, апстрактне душе, знајући да ће дуга проћи пре него што још 'једаред' осетимо преплављујуће опроштење и сјај апсолутне љубави.

Али свануће опет, тај бели, смртни анђео, васкрснуће догодине да узме сву бол, сву патњу незахвалног

људског рода, да им на часак врати невиност неба. Јер то је највећи Божји дар – прво миловање мајке природе.“

Мирослава Шешум Ш₈

„Не може се песма боље описати него кроз лични доживљај и крв душе. ...

Чека се. Чека се поноћ, чека се ватромет и цео живот чекамо као да ће Нова година донети наше ново 'ја'. ... Судбина се поигравала са мном, Нова година заједно са њом. Сирене! Звезде! Хладно! Врисак! Сећања! Падох ... Падох као лист. Беспомоћан у игри судбине, изгубих. Изгубих и сећања у тој опклади. ... И овај живот. Где по други пут падох и ја. Са невиних звезда. Доноси моју нову причу.

Осетивши горку игру судбине и њену празнину без вејавице. ... Тада ме је судбина научила горко, али праведно. После четири дана коме и тешког и путог лавиринта; да живот треба живети чисто, без лажи и без шминке. Треба га живети као да је сваки дан последњи. Треба га живети! Живети као да је сваки издах последњи.“

Тодор Милосављевић, Ш₈

„Песникиња кроз снег приказује један животни циклус јер се пахуља рађа, живи и умире. Ово самртнику даје смирење и теши га да одлази на неко боље место и напушта овај „лабиринт“. ...

Зато сматрам да би увек требало да будемо као пред лицем анђела „чисти и без лажи“. Требало би да славимо живот и уживамо у њему, а не да га представљамо и доживљавамо као тамницу. На крају сви одлазимо бројећи пахуље у ишчекивању

последње и чезнемо за небом 'на лепом
лицу дана' као што нам Тања
Крагујевић у својој песми „Анђелов
шегрт“ поручује.“

Данило Младеновић, III₈

ТРЕШЊЕ

*Кажуда времелечисве.
Алитонева жизана шбол.
Пошла је да купи прветрешње.*

Реко шеродитељи.
Задневне новине.
У чијем заглављу стајао је
назначен 11. мај 2014.

Јер 11. маја 1999.
у 11.30.
у истисат и минут
када је годину дана
преставила бели вео.
У истисат и минут
када је четири дана пре
погођена великом
бомбом великана
сахрањена је.

Сасвим обична.
Сасвим посебна.
Једина. Кћер.

Будућа већ.
А никад мајка.

Јер такав је.
Непогрешив.
Потписиле.

Мало је трешања потом.
Тексита штеп. Црн вео.

„Трешње“
– из писмених задатака

„Бомбардовање хиљаду деветсто
деведесет и девете године је било
страшно за наш народ. Дошло је
изненада, ... и оставило „горак укус у

устима“. Код наше савремене
песникиње Тање Крагујевић тај укус је
веома и дан данас продоран, што је
највероватније проузроковало писање
ове песме. Ово није класичан рад неког
песника, нема риме, нема труда за
дочаравањем неког простора; ова
песма жели да исприча
причу... Љиљане Спасић, сажету у
седам строфа. ... Одмах у четвртој
строфи имамо два важна стиха,
'сасвим обична | сасвим посебна'. Она
нам говори о природи човека; сви су
слични на први поглед, али веома
посебни на свој неки начин. ... Исказује
нам да је Љиљана била удата само
годину дана, метафором 'ставити бели
вео'. Ту песма или боље рећи
Љиљанина прича постаје још тужнија.
Откривамо да је сахрањена у 11:30,
дана и истог минута њене свадбе. ...“

Алекса Стојиљковић, III₇

„... Као што трешња сваке године своју
родну годину почиње белим цвећем,
које је тако мирисно и за пчеле права
посластица, тако је и Љиљана почетак
свог брака започела ставивши бели вео
на своју мирисну косу, и то баш у мају
месецу, месецу у којем трешње, као и
друге биљке, почињу да цветају и тако
улепшавају наш свет. Одмах по
венчању Љиљана је добила велики
дар. Затруднела је баш као и трешња,
која је одмах после белих цветова,
почела да добија мали, зелени плод,
који се све више и више развијао и
бивао већи, баш као и Љиљанина беба.

Нажалост, у Србији је тада било
доста тешко време, Србија је била
бомбардована и владала је туга, страх
и бол. ... Љиљана ... од тог тренутка
нажалост више није била са нама, а

жалост је била још већа пошто је поред Љиљаниног био угашен још један нерођен живот. Као што је пролеће 1999. године било тешко за српски народ, тако је свако лето за трешњу тешко и она се тада налази у великим мукама јер јој се гране ломе под тежином плода. Дошло је време када су трешњине слатке и укусне плодове појела мала деца, али треба да знамо да трешњини плодови нису умрли, већ су деца коштице трешњиног плода бацила на земљу. ... Ово је доказ да природа и човек имају доста сличан живот. ...“

Томислав Вујевић, III₇

Т
о
м
и
с
л
а
в

В
у
ј
е
в
и
ћ
,

I
I
I
7
А
л
е